

MAAS, Pieter J.G. (Neeroeteren 23 juli 1844 – Kortrijk 8 mei 1928).

Was de zoon van een naar Neeroeteren uitgeweken onderwijzer uit Voerendaal. Maas studeerde van 1860 tot 1863 aan de normaalschool te Sint-Truiden en was achtereenvolgens onderwijzer te Herve (1863-1864), Heusden (1864-1868), Deurne (1868-

1869) en Meldert (1869-1879), en kantonnaal inspecteur te Beringen (1879-1885) en te Roeselare (1885-1904).

Als geschiedschrijver en als auteur van historische romans kwam Maas tot een beter inzicht in de problematiek van de V.B. In zijn studie *Maatschappelijke strijd in Vlaanderen en de Guldensporenslag* concludeerde hij dat in de 13de en 14de eeuw in Vlaanderen dezelfde strijd werd gevoerd als in de 19de eeuw. In beide periodes stonden dezelfde sociale klassen – hogere en lagere burgerij en proletariërs – tegenover elkaar, werden dezelfde politieke eisen – deelneming aan het staatsbestuur door anderen – en dezelfde economische vraagstukken geformuleerd. Volgens Maas mislukte de maatschappelijke strijd in de Middeleeuwen omdat de machthebbers alleen hun eigenbelag nastreefden en de macht weigerden met andere klassen te delen. Hierin zag hij een fingerwijzing voor de V.B., die een sociaal-economische ontvoogding en bewustwording moest nastreven.

In zijn gedichten pleitte hij voor een herwaardering van de 'Vlaamse taal' en voor het behoud van eigen aard en zeden. Duidelijk vrijzinnig en liberaal voelde Maas zich niet erg aan een partij gebonden. Hij was een onafhankelijk **flamingant**, voorstander van een harmonische samenwerking van alle Vlamingen. De oplossing van de Vlaamse problematiek zag hij binnen het Belgisch staatsverband. Hij was ervan overtuigd dat Vlaanderen ook binnen België tot volledige ontwikkeling zou kunnen komen. Tijdens de Eerste Wereldoorlog plaatste Maas zich aan de zijde van de passivisten (**passivisme**). Na de oorlog publiceerde hij twee reeksen scherpe hekeldichten op de Kortrijkse activisten en op de sympathisanten van de **Raad van Vlaanderen**. Van 1920 af verloor de Vlaamsgezinde bedrijvigheid van Maas haar invloed.

WERKEN: Artikels en gedichten in *Eulletin de la Section scientifique et littéraire des mélaphiles de Hasselt*; *L'ancien pays de Looz*; *Jaarboek van het kunstgenootschap De Kerels te Roeselare*; – *De Belgische vrijwilliger. Eene episode uit de omwenteling van 1830*, z.j.; – *Ontrouw en wraak*, z.j.; – *De Maatschappelijke strijd in Vlaanderen en de Guldensporenslag*, z.j.; – *Notice historique sur les communes de Meldert et de Zeelhem*, 1876; – Kort overzicht van de geschiedenis van de stad Halen, 1877-1878; – Karel Vrijman. *Wederwaardigheden en wilskracht van een dorpsonderwijzer*, 1879 (onder pseudoniem van P.J. Waerseggers en in samenwerking met K.L. Voorlichter = K. van Gansen); – *Een heksenproces in de Limburgsche Kempen*, 1903; – *Philips van Artevelde*, 1903; – *De laatste graaf van Loon*, 1903; – *De Leestere* (pseudoniem), *Arendsneus en arendsneest*; – *Geschiedenis van Neeroeteren*, 1905-1906; – *De voornaamste kopstukken der Kortijksche Flaminganterij naar verdienste afgeborsteld*, 1919-1920.

LITERATUUR: T.J. Gerits, P.J. Maas, *geschiedschrijver en roman-
cier*, 1973.

TRUDO GERITS* EN SAM VAN CLEMEN